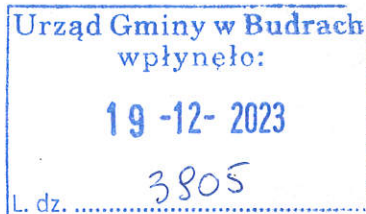

POZWOLENIE

WUOZ-ELK.5142.410.2023.EM

Numer pisma 10127/2023

Elk, dnia 05.12.2023 r.

Na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1, art. 89 ust. 2, art. 92 ust. 6 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 840) oraz § 12 Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 81), w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. 2023 r. poz. 775);

po rozpatrzeniu wniosku: Parafii Rzymskokatolickiej w Budrach, ul. Marii Konopnickiej 3, 11-606 Budry;
z dnia: 10.11.2023 r. (data wpływu 13.11.2023 r.);

o wydanie pozwolenia: na wykonanie remontu budynku kościoła Rzymskokatolickiego pw. Najświętszej Marii Panny w Dąbrówce Nowej, gm. Budry, dz. nr 1/2;

oraz po ocenie danych przedstawionych we wniosku i załącznikach do niego:

1. Projekt: „Remont budynku kościoła Rzymskokatolickiego pw. Najświętszej Marii Panny w Dąbrówce” sporządzonego przez Pracownię Projektowo-Wykonawczą Alicja Baran, ul. Portowa 2/3, 11-600 Węgorzewo;
2. „Dokumentacja badań konserwatorskich kościoła pw. Najświętszej Marii Panny w Dąbrówce Małej, woj. warmińsko-mazurskie, powiat. węgorzewski, gm. Budry” sporządzony przez Izabelę Joannę Świętochowską oraz Grzegorza Świętochowskiego, wrzesień 2023;

WARMIŃSKO-MAZURSKI
WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW
orzeka

udzielić pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich oraz robót budowlanych polegających na wykonaniu remontu dachu, elewacji i izolacji fundamentu budynku kościoła Rzymskokatolickiego pw. Najświętszej Marii Panny w Dąbrówce Nowej, dz. nr 1/2, gm. Budry, zgodnie z projektem oraz programem prac konserwatorskich.

Zakres i sposób prowadzenia działań:

1. Fundamenty - wykonanie pionowej hydroizolacji fundamentów poniżej gruntu.
2. Elewacja – przeprowadzenie prac konserwatorskich:
 - a. Oczyszczenie, odsalanie i dezynfekcja,
 - b. Usunięcie powierzchni współczesnych wypraw tynkarskich oraz niefachowo wykonanych uzupełnień i szlicht.
 - c. Podklejenie metodą iniekcji odspojonych partii wypraw zabytkowych.
 - d. Uzupełnienie ubytków wypraw w technologii tynku tradycyjnego wapiennego dążąc do scalenia faktur wypraw oraz wykończenia kolorystycznego.
3. Prace konserwatorskie stolarki otworowej.
4. Remont dachu:
 - a. Wymiana pokrycia dachu na dachówkę ceramiczną na wieży i kościele.
 - b. Naprawa i wymiana elementów drewnianej więźby.
 - c. Wymiana elementów odprowadzających wodę z połaci dachowych,
 - d. Wymiana instalacji odgromowej,
 - e. Wymiana elementów komunikacji dachowej: wyłazów kominiarskich i urządzeń kominiarskich,

Termin ważności pozwolenia: do 31.12.2026r.

WARUNKI POZWOLENIA:

Wojewódzki Konserwator Zabytków zobowiązuje Wnioskodawcę do:

- a. niezwłocznego zawiadomienia o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia ww. działań;

ZA ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM

11.12.2023

K. J. Solikowski

DIECEZJA ELCKA
Parafia Rzymskokatolicka
Trójcy Przenajświętszej
ul. Konopnickiej 3 : 11- 606 Budry
tel. 0 87 477 83 13

- b. w celu rozpoznania i ochrony występujących nawarstwień kulturowych na terenie wpisanym do rejestru zabytków, prace ziemne muszą być poprzedzone ratowniczymi badaniami archeologicznymi, na które należy uzyskać odrębne pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- c. należy niezwłocznie zawiadomić wojewódzkiego konserwatora zabytków o odkryciu relikwów architektury;
- d. bezwzględne zachowania w nienaruszonym stanie i stosownego zabezpieczenia odkrytych w trakcie badań relikwów architektury do czasu zapadnięcia decyzji WKZ o ich dalszych losach;
- e. obowiązku kierowania pracami konserwatorskimi albo samodzielnego ich wykonywania przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa w art. 37a ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 840);
- f. przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac konserwatorskich, a w toku prac na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa w pkt. e:
- imienia, nazwiska i adresu osoby, o której mowa w pkt. e;
 - dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
 - oświadczenia osoby, o której mowa w pkt. e o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania tymi pracami albo samodzielnego ich wykonywania;
- g. prowadzenia dokumentacji przebiegu prac konserwatorskich oraz opracowania wyników tych prac w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie do 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac zgodnie z §12 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (tj. Dz. U. 2021 r. poz. 81);
- h. opracowania sposobu postępowania z zabytkiem po zakończeniu wskazanych w pozwoleniu prac i przekazania tego opracowania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac (§12 ust. 2 pkt 5 ww. rozporządzenia);
- i. obowiązku kierowania robotami budowlanymi albo wykonywania nadzoru inwestorskiego przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37c ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 840);
- j. przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia robót budowlanych, a w toku robót budowlanych na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa w pkt. i:
- imienia, nazwiska i adresu osoby, o której mowa w pkt. i;
 - dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37c ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
 - oświadczenia osoby, o której mowa w pkt. i i o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania robotami budowlanymi albo wykonywania nadzoru budowlanego.

UZASADNIENIE

Przedmiotowy obiekt objęty jest prawną ochroną konserwatorską w oparciu o art. 7 pkt. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 840) na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków WKZ 534/980/d/93 z dnia 07.10.1993 r. wpisującej kościół filialny pw. NMP w Dąbrowce Nowej, gmina Budry w granicach obejścia przykościelnego do rejestru zabytków. W związku z powyższym, na podstawie art. 36 wyżej wymienionej ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami na jakiegokolwiek działania, badania, prace, roboty, umieszczanie znaków czy urządzeń technicznych należy bezwzględnie uzyskać stosowne pozwolenie WKZ.

Zgodnie z art. 36 ust 3 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Pozwolenia WKZ, mogą określać warunki, które zapobiegają uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku.

Wg art. 31 ust. 1a ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która zamierza realizować:

1) roboty budowlane przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru lub objętym ochroną konserwatorską na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub znajdującym się w ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków albo

ZA ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM

11.12.2023 K. J. Selikowski

DIECEZJA ELCKA
Parafia Rzymskokatolicka
Trójcy Przenajświętszej
ul. Kościelna 31 11-606 Budry
tel. 022 221 80 00

2) roboty ziemne lub dokonanie zmiany charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, co doprowadzić może do przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego – jest obowiązkowa, z zastrzeżeniem art. 82a ust. 1, pokryć koszty badań archeologicznych oraz ich dokumentacji, jeżeli przeprowadzenie tych badań jest niezbędne w celu ochrony tych zabytków.

W artykule „Dziedzictwo archeologiczne w kontekście wyzwań zrównoważonego rozwoju” autorstwa Michała Pawlety (2019, Zarządzanie w kulturze, 22, z. 3, s. 311) czytamy w ślad za Danutą Jaskanis i Zbigniewem Kobylińskim: „dziedzictwo stanowi wspólną własność społeczeństwa, które ma prawo do korzystania z niego na różny sposób i w różnych celach (np. turystycznych), jednak tak, by nie uszczuplało to zasobów tegoż dziedzictwa i nie było zagrożeniem dla jego integralności i autentyczności”. Autor dokonuje przeglądu aktualnej literatury i międzynarodowych aktów prawnych traktujących o ochronie dziedzictwa kulturowego, w tym głównie archeologicznego, by na stronie 310 podkreślić „nacisk zostaje tu położony nie na ochronę i znaczenie wyizolowanych zabytków, lecz na całość dziedzictwa archeologicznego, wraz z otaczającymi je krajobrazami”.

Z tego też powodu, zgodnie z art. 35 ust. 1 i 2 u.o.z.o.z., zabytki archeologiczne stanowią własność Skarbu Państwa. Zgodnie ze *Standardami badań archeologicznych* wydanymi przez Narodowy Instytut Dziedzictwa w 2019 roku, a także na podstawie zapisów ratyfikowanych przez Polskę konwencji archeologicznej z La Valetta oraz konwencji o wartości dziedzictwa kulturowego dla społeczeństwa z Faro, stanowiska archeologiczne, w tym nawarstwienia kulturowe, będące przedmiotem ochrony również w przypadku wpisanych do rejestru zabytków historycznych części układu urbanistycznego, są przedmiotem ochrony konserwatorskiej i niedopuszczalne jest wykonywanie prac ziemnych w ich zakresie bez wykonywania badań archeologicznych. Takie działania doprowadzają do bezpowrotnej utraty kontekstu zalegania zabytków ruchomych, które to informacje stratygraficzne są równie cenne jak same arte- i ekofakty, jako że umożliwiają odczytanie procesu dziejowego.

W artykule Tomasza Więclowskiego opublikowanym w serwisie *dzieje.pl* (Prof. Wierzbicki o *Bulwarze Filadelfijskim: po użyciu koparki nie będziemy wiedzieć, jakie i jak cenne źródła straciliśmy*, data publikacji: 23.05.2023 r.) czytamy, że tzw. przemieszane warstwy również stanowią cenne źródło poznawcze. Należy bowiem pamiętać że, z jednej strony, z uwagi na możliwość wyprowadzenia ciągłej narracji o stratygrafii i procesach dziejowych w niej zapisanych, z drugiej – na możliwość wystąpienia w nich tzw. zabytków luźnych, a więc źródeł ruchomych, które, co prawda utraciły swój kontekst archeologiczny, ale nadal posiadają wartości artystyczne lub historyczne, a także mogą służyć do wnioskowania o dawnych technikach rzemieślniczych, środowisku czy handlu już w bardziej szczegółowych analizach.

Obowiązkiem organu konserwatorskiego jest stanie na straży bezpieczeństwa dziedzictwa kulturowego i dbanie o jego właściwe zachowanie. Warmińsko-Mazurski WKZ informuje, że w sytuacji gdy znany jest fakt występowania zabytku – na obszarze historycznej cmentarza znajdującego się w otoczeniu kościoła wpisanego do rejestru zabytków – organ konserwatorski nie może dopuścić możliwości wykonania prac ziemnych tylko pod nadzorem archeologicznym. Jest to, co prawda, forma badań archeologicznych najmniej kosztochłonna dla inwestora i nie wymaga dodatkowego czasu przed rozpoczęciem właściwych prac ziemnych związanych z budową, niemniej, na obszarach zabytkowych wykonanie niezbędnych badań (architektonicznych, archeologicznych) czy prac konserwatorskich jest częścią procesu inwestycyjnego i jako takie powinny być przewidziane w kosztorysach inwestycji od początku ich planowania. Realizacja inwestycji nie może odbyć się kosztem zabytku. Nie jest to zgodne ani z doktryną konserwatorską ani szeroko rozumianą polityką zrównoważonego rozwoju, zgodnie z którą zabytki, w tym archeologiczne, należy udostępnić społeczeństwu w taki sposób by mogło z niego czerpać korzyści, co warto podkreślić, nie tylko materialne.

Organ konserwatorski przypomina, że w przypadku odkrycia zabytku w trakcie pełnienia nadzoru archeologicznego nad inwestycją, kierownik badań i inwestor zobowiązani są do przerwania robót, zabezpieczenia odkrycia i zawiadomienia WKZ. W efekcie, istnieje możliwość (w przedmiotowej sprawie wręcz pewność) konieczności przekształcenia nadzoru w badania ratownicze. Wydłuża to proces realizacji inwestycji i zwiększa koszty jej realizacji. Również z tego względu wyprzedzające badania wykopaliskowe na obszarach zabytkowych są zalecaną metodą badań archeologicznych.

Organ konserwatorski przypomina, że takie badania należy zaplanować i przeprowadzić sprawnie oraz z należytą ostrożnością, uwzględniając możliwość odkrycia relikwii architektury. Pozostałości dawnych

ZA ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM

11. 12. 2023

Ks. J. Jankowski

DIECEZJA ELCKA
Parafia Rzymskokatolicka
Trójcy Przenajświętszej
ul. Kościelna 11-13 • 11-606 Budry

konstrukcji, w tym elementy drewniane mogą wymagać nie tylko dodatkowych prac dokumentacyjnych i konserwatorskich, ale także należytego zabezpieczenia – zarówno w trakcie prowadzenia prac, jak i po ich zakończeniu. Wymaga to dobrego zorganizowania wszelkich podejmowanych czynności i zsynchronizowania działań ekipy budowlanej, konserwatorów i archeologów, jako, że wszyscy zaangażowani w proces budowlany będą pracować niemal jednocześnie przez niemal cały okres realizacji przedmiotowej inwestycji.

W świetle regulacji art. 4 ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków oraz udaremnienie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków, natomiast zgodnie z art. 5 tejże ustawy, opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega w szczególności na zapewnieniu warunków zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie.

Wobec powyższego, Warmińsko-Mazurski WKZ określił warunki i orzekł jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszego pozwolenia służy stronom, na podstawie art. 127 KPA, odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, które należy złożyć za pośrednictwem tutejszego Urzędu w terminie czternastu dni od daty doręczenia, zgodnie z art. 129 KPA.

Zgodnie z art. 127a § 1 KPA w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127 § 2 KPA).

Wg art. 130 § 4 Kpa decyzja podlega wykonaniu sprzed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.

Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na podjęcie działań przy zabytku wpisanym do rejestru nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego.

Zgodnie z art. 107d ust. 2 kto podejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1–5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, niezgodnie z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu wojewódzkiego konserwatora zabytków, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500000zł.

Za wydanie niniejszego pozwolenia uiszczono opłatę skarbową zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2111 ze zm.).

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dalsze informacje dotyczące ochrony Pani/Pana danych osobowych znajdują się na stronie internetowej pod adresem:

<http://www.bip.wuoz.olsztyn.pl/1088-menu/ochrona-danych-osobowych.html>.

Z up. Warmińsko-Mazurskiego
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
Joanna Sobolewska
p.d. Kierownika Delegatury

Otrzymują:

1. Parafia Rzymskokatolicka w Budrach
2. aa

ZA ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM

11.12.2023r. *Joanna Sobolewska*

DIECEZJA EŁCKA
Parafia Rzymskokatolicka
Trójcy Przenajświętszej
ul. Konarskich 3 : 11-606 Budry
tel. 0 87 447 40 35